

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL STRĂȘENI

DECIZIE nr.
din decembrie 2023

PROIECT

Cu privire la aprobarea Bugetului
raional pentru anul 2024

În temeiul art. 19, art. 43 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 436/2008 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare, art. 24, art. 25, art. 47, art. 55 ale Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, art. 20 din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, art. 47, art. 48 ale Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, în conformitate cu prevederile Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 209/2015, examinînd nota informativă, Consiliul raional DECIDE:

1. Se aprobă Bugetul raional pentru anul 2024 la venituri în sumă de 302 142,9 mii lei, la cheltuieli în sumă de 302 142,9 mii lei.
2. Sinteza indicatorilor generali și sursele de finanțare ale bugetului raional se prezintă în anexa nr. 1.
3. Componenta veniturilor bugetului raional se prezintă în anexa nr. 2.
4. Resursele și cheltuielile bugetului raional conform clasificăției funcționale și pe programe se prezintă în anexa nr. 3.
5. Se aprobă Fondul de rezervă în sumă de 500,0 mii lei.
6. Se aprobă componenta raională pentru protecția împotriva efectelor negative ale aplicării formulei, precum și sporirii interesului pentru consolidarea rețelei școlare în sumă de 17 153,4 lei, inclusiv 4000,0 mii lei pentru serviciile de transport școlar.
7. Se aprobă Fondul pentru educația incluzivă în mărime de 3614,0 mii lei, ceea ce constituie 2% din volumul transferurilor categoriale, calculate pe bază de formulă a instituției.
8. Se aprobă efectivul-limită a statelor de personal din instituțiile bugetare finanțate de la buget, conform anexei nr. 4.
9. Datoriile creditoare, înregistrate la 1 ianuarie 2024, ale instituțiilor bugetare vor fi achitate din contul și în limita alocațiilor aprobate pe an.
10. Sinteza veniturilor colectate de către instituțiile bugetare finanțate din bugetul raional se prezintă în anexa nr. 5.
11. Instituțiile bugetare vor asigura:
 - dezagregarea în termen a limitelor stabilite cu introducerea acestora în sistemul informațional de management financiar;
 - legalitatea utilizării alocațiilor bugetare și respectarea limitelor aprobate;
 - utilizarea conform destinației a transferurilor cu destinație specială alocate de la bugetul de stat;

- contractarea de lucrări, servicii și bunuri materiale conform prevederilor Legii privind achizițiile publice;

- raportarea în termenii stabiliți a performanțelor realizate conform competenței.

12. Secția finanțe (V. Schirliu) va analiza sistematic executarea Bugetului raional și va înainta în caz de necesitate propuneri concrete pentru consolidarea disciplinei financiare bugetare și menținerea echilibrului bugetar.

13. Se autorizează președintele raionului, _____, cu rolul de administrator de buget:

- să modifice planurile de alocații între diferite nivele ale clasificății economice (K2) în cadrul aceleiași funcții (F1F3) în cadrul unui subprogram, fără majorarea cheltuielilor de personal și fără modificarea cheltuielilor pentru investiții capitale și a transferurilor interbugetare;

- să includă în programele respective de cheltuieli, în baza dispoziției alocațiile repartizate prin decizia Consiliului raional din Fondul de rezervă;

- autoritățile bugetare (Org 1, Org 2) să modifice planurile de alocații între instituțiile subordonate între nivele K4;

- instituțiile bugetare să modifice planurile de alocații între nivele K5-K6.

14. Decizia în cauză va fi adusă la cunoștință publică în termene stabilite de actele normative.

15. Prezenta decizie intră în vigoare la data includerii în Registrul de stat al actelor locale.

Președinte al ședinței,

Contrasemnat:

Secretara interimară
a Consiliului raional,

Nina RUSU

AVIZAT:

Serviciul juridic

C. Cotelea

Președintele raionului

V. Schirliu

Secția finanțe

L. Caciuc

Direcția generală educație

N. Sîrbu

Secția construcții și transport

Serviciul agricultură, relații

funciare, cadastru și patrimoniu

D. Ionașcu

Serviciul financiar-administrativ,

Aparatul președintelui raionului

V. Gobja

**Sinteza indicatorilor generali și sursele de finanțare ale bugetului raional
pentru anul 2024**

Denumirea	Suma, mii lei
I. Venituri total, inclusiv:	298451,6
Transferuri de la bugetul de stat	275186,2
II. Cheltuieli, total	302142,9
II.1. Cheltuieli total	302142,9
II.2. Active nefinanciare, total	-
III. Sold bugetar	3691,3
IV. Sursele de finanțare total, inclusiv:	298451,6
Resurse generale	14350,4
Resurse colectate	8915,0
Transferuri de la bugetul de stat	275186,2

COMPONENȚA VENITURILOR BUGETULUI RAIONAL PENTRU ANUL 2024

Denumirea	Cod Eco (k6)	Suma, mii lei
I. Impozite pe venit		14150,4
1.1 Impozit pe venitul persoanelor fizice	111110, 111121, 111130, 111125	14095,4
II. Alte taxe pentru mărfuri și servicii		250,0
2.1 Taxa pentru apă	114611	250,0
III. Comercializarea mărfurilor și serviciilor de către instituțiile bugetare		8915,0
3.1 Încasări de la prestarea serviciilor cu plată	142310	7653,0
3.2 Plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public	142320	1262,0
IV. Amenzi pentru încălcarea traficului rutier		5,0
4.1 Amenzi și sancțiuni contravenționale încasate în bugetul local de nivelul II	143120	5,0
VENITURI ÎN TOTAL		23265,4
VII. Transferuri		275186,2
6.1 Transferuri curente primite cu destinație generală între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II	191131	19598,0
6.2 Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetele de stat și bugetele locale de nivelul II pentru învățământul preșcolar, primar, secundar general, special și complimentar (extrașcolar)	191111	237549,2
6.3 Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru școli sportive	191113	3995,7
6.4 Transferuri curente primite cu destinație specială pentru tinerii specialiști	191112	1019,3
6.5 Transferuri cu destinație specială pentru infrastructura drumurilor	191116	13024,0
TOTAL GENERAL VENITURI		298451,6

Resursele și cheltuielile bugetului raional conform clasificăției funcționale și pe programe pentru anul 2023

Denumirea	Cod	Suma, mii lei
Cheltuieli recurente, în total		302142,9
cheltuieli de personal, în total		
Investiții capitale, în total	-	-
Grupa principală 1		9903,9
Resurse, total	-	
<i>Resurse generale</i>	1	9743,9
<i>Resurse colectate de autorități/instituții bugetare</i>	2	160,0
Cheltuieli, total	-	9903,9
Exercitarea guvernării	0301	5220,7
Servicii de suport pentru exercitarea guvernării	0302	2576,2
Politici și management în domeniul bugetar-fiscal	0501	1607,0
Gestionarea fondurilor de rezervă și de intervenție	0802	500,0
Grupa principală 2		1560,0
Resurse, total	-	
<i>Resurse generale</i>	1	1560,0
<i>Resurse colectate de autorități/instituții bugetare</i>	2	-
Cheltuieli, total	-	1560,0
Servicii de suport în domeniul apărării naționale	3104	1560,0
Grupa principală 4		16579,8
Resurse, total	-	
<i>Resurse generale</i>	1	16579,8
<i>Resurse colectate de autorități/instituții bugetare</i>	2	-
Cheltuieli, total	-	16579,8
Sevicii economice, cadastru și agricultură	5015	1909,6
Servicii transport și gospodăria drumurilor	6401	1646,2
Dezvoltarea drumurilor	6402	13024,0
Grupa principală 7		900,0
Resurse, total	-	
<i>Resurse generale</i>	1	900,0
<i>Resurse colectate de autorități/instituții bugetare</i>	2	0,0
Cheltuieli, total	-	900,0
Programe naționale și speciale în domeniul ocrotirii sănătății	8018	400,0
Dezvoltarea și modernizarea instituțiilor în domeniul ocrotirii sănătății	8019	500,0
Grupa principală 8		19673,6
Resurse, total	-	
<i>Resurse generale</i>	1	18635,6
<i>Resurse colectate de autorități/instituții bugetare</i>	2	1038,0
Cheltuieli, total	-	19673,6
Politici și management în domeniul culturii	8501	824,9
Dezvoltarea culturii	8502	8774,0

Sport	8602	6995,7
Tineret	8603	3079,0
Grupa principală 9		252496,3
Resurse, total	-	
<i>Resurse generale</i>	1	244779,3
<i>Resurse colectate de autorități/instituții bugetare</i>	2	7717,0
Cheltuieli, total	-	252496,3
Politici și management în domeniul educației	8801	3241,5
Educație timpurie	8802	29711,2
Învățământ gimnazial	8804	81135,9
Învățământ liceal	8806	124138,0
Servicii generale în educație	8813	6836,3
Educația extrașcolară și susținerea elevilor dotați	8814	7166,8
Curriculum	8815	266,6
Grupa principală 10		1029,3
Resurse, total	-	-
<i>Resurse generale</i>	1	1029,3
<i>Resurse colectate de autorități/instituții bugetare</i>	2	0,0
Cheltuieli, total	-	1029,3
Protecția socială a unor categorii de cetățeni	9019	1029,3

Efectivul-limită al statelor de personal din autoritățile/instituțiile finanțate din bugetul raional

Denumirea	Cod instituției Org1/Org2	Efectivul de personal, unități
Consiliul raional, TOTAL GENERAL	1777	1466,4
Total Aparatul președintelui raionului, inclusiv:		52,0
<i>Aparatul președintelui raionului</i>	15745	23,0
<i>Secția proiecte investiționale</i>	16541	4,0
<i>Secția construcții și transport</i>	-	21,0
<i>Serviciul agricultură, relații funciare, cadastru și patrimoniu</i>	-	4,0
Serviciul juridic	15750	3,0
Secția finanțe	16537	8,0
Centrul Militar Teritorial Strășeni	11272	6,5
Învățământ, total	2210	1273,4
Direcția generală educație total, inclusiv:	15037	22,0
<i>Direcția politici educaționale și management</i>	-	11,0
<i>Serviciul management al curriculumului și formare profesională</i>	-	5,0
<i>Secția economico-financiară</i>	-	6,0
<i>Serviciul raional de asistență psihopedagogică</i>	15046	8,0
Tabăra de odihnă pentru copii „Codru”	15044	4,0
Centrul de creație a elevilor	15040	27,0
Licee	2210	636,1
Gimnazii	2210	576,3
Cultura, culte și odihnă, total		123,5
Secția cultură, turism, tineret și sport	16538	4,0
Casa Raională de Cultură Strășeni	16540	33,5
Biblioteca Publică Raională „M. Sadoveanu”	15769	25,0
Centrul Raional de Tineret Strășeni	16539	3,0
Instituția Publică Centrul Raional de Odihnă și Agreement	16647	14,0
Școala sportivă mun. Strășeni	15041	29,0
Instituția Publică Complexul Sportiv Raional Strășeni	16643	15,0

**Sinteza veniturilor colectate de către instituțiile
bugetare finanțate din bugetul raional pentru anul 2024**

Nr/o	Instituțiile publice	Suma anuală, mii lei
1.	Biblioteca Publică Raională „M. Sadoveanu”	3,0
2.	Aparatul președintelui raionului	160,0
3.	Casa Raională de Cultură Strășeni	35,0
6.	Direcția generală educație	7717,0
8.	Complexul Sportiv Raional Strășeni	1000,0
	TOTAL	8915,0

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de decizie Cu privire la aprobarea Bugetului raional pentru anul 2024

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Președintele raionului, Secția finanțe, subdiviziunile Consiliului raional, precum și instituțiile publice subordonate Consiliului raional.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

În temeiul art. 43 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 436/2008 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul raional aprobă decizia bugetară anuală.

Proiectul deciziei se propune Consiliului raional pentru aprobare în lectura a doua. Proiectul bugetului a fost elaborat conform prevederilor art. 50 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și art. 20, art. 21 ale Legii nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.

Finalitățile urmărite prin adoptarea actului respectiv constau în direcționarea resurselor disponibile la programe de importanță vitală și finanțarea cheltuielilor pentru buna desfășurare a activităților instituțiilor publice finanțate din bugetul raional.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de prevede partea dispozitivă și 5 anexe în care sunt indicate veniturile totale și cheltuielile totale a bugetului raional denumirea și cantitatea bunurilor care urmează a fi transmise instituțiilor de învățământ din raion.

Principala prevedere a proiectului de decizie privind aprobarea bugetului raional pentru anul 2024 constă în aprobarea planurilor de finanțare a executorilor de buget.

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului de decizie nu va necesita cheltuieli suplimentare.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de decizie se încorporează în sistemul actelor normative.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 32 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul deciziei a fost avizat de către Serviciul juridic, președintele raionului, Secția finanțe, Direcția generală educație, Secția construcții și transport, Serviciul agricultură, relații funciare, cadastru și patrimoniu, Serviciul financiar-administrativ al Aparatului președintelui raionului, secretara interimară a Consiliului raional.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2013 privind transparența în procesul decizional, proiectul deciziei este plasat pe pagina web oficială a Consiliului raional www.crstraseni.md la directoriul *Transparența decizională*, secțiunile *Proiecte de decizii* și *Anunțuri privind consultările publice ale proiectelor de decizii*.

7. Constatările expertizei anticorupție

În temeiul art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, art. 28 alin. (3) din Legea integrității nr. 82/2017, proiectul a fost supus expertizei anticorupție de către autor.

Proiectul de decizie corespunde normelor juridice și exclude orice element care ar favoriza corupția.

8. Constatările expertizei juridice

În temeiul art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost expus expertizei juridice de către Serviciul juridic, subdiviziune a Consiliului raional. Proiectul deciziei este în concordanță cu Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale și Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. Structura și conținutul actului corespund normelor de tehnică legislativă.

Proiectul deciziei se prezintă comisiilor consultative de specialitate pentru avizare și se propune Consiliului raional pentru examinare și adoptare în ședință.

Șefa Secției finanțe,

Valeria SCHIRLIU

Notă informativă la proiectul Bugetului raional Strășeni pentru anul 2024

Proiectul bugetului raional pentru anul 2024 este elaborat conform prevederilor Legii nr. 397/2003 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare.

Prognoza veniturilor bugetului pentru anul 2024 s-a efectuat reeșind din prevederile legislației fiscale în vigoare, ținând cont de prevederile Legii cu privire la modificarea unor acte legislative în partea ce țin de modificările la art. 33 alin (1) din Codul fiscal, precum și în baza analizei bazei fiscale, separat pe tipuri de impozite, taxe și alte încasări la buget.

La baza elaborării bugetului pentru anul 2024, au stat prognoza dezvoltării economiei raionului și obiectivele politicii fiscale din anul 2023.

Totodată, s-a ținut cont de cadrul legislativ în vigoare și toate actele normative adoptate de Parlament și de către Guvern în anul 2023, care au impact asupra cheltuielilor bugetare pentru anul 2024.

În bugetul pentru anul 2024, un accent deosebit este pus pe corelarea strânsă a cadrului de cheltuieli cu cadrul de resurse disponibile prin sporirea eficacității și eficienței cheltuielilor publice, prioritizării programelor de cheltuieli și direcționării resurselor disponibile la programe de importanță vitală, fără a admite crearea de blocaje financiare în sistemul bugetar.

În vederea asigurării și extinderii autonomiei locale și asigurării unui cadru fiscal previzibil și corespunzător, începând cu 1 ianuarie 2021 cotele defalcărilor de la impozitul pe venitul persoanelor fizice pentru bugetul raional va constitui 25% din volumul total colectat pe teritoriul municipiului-reședință de raion.

Ca structură, proiectul bugetului raional pentru anul 2024 cuprinde: partea textuală, cu prevederi generale și anexe. Deasemenea, proiectul bugetului este însoțit de Nota informativă care conține tabele, destinate facilitării procesului de analiză și promovare a acestuia autorității reprezentative și deliberative.

Veniturile bugetului raional pentru anul 2024

În procesul elaborării proiectului de buget pentru anul 2024 ca bază a stat prognoza principalelor indicatori macroeconomici stipulați în circulara Ministerului Finanțelor nr.06/2-07-73 din 28.08.2023, privind particularitățile specifice de estimare a unor venituri și sursele de finanțare precum și a politicilor priorităților în domeniul cheltuielilor publice pentru următorul an bugetar. Astfel, în anul 2024 în bugetul raional se preconizează acumularea veniturilor în suma totală de 298 451,6 mii lei, mai puțin față de bugetul aprobat pentru anul 2023 cu 35 171,1 mii lei, mootivul principal fiind reforma în domeniul asistenței sociale și micșorarea transferurilor din bugetul de stat către bugetele locale.

Din suma totală a veniturilor 9 la sută sau 26 956,7 mii lei revin veniturilor proprii a raionului.

Pentru anul 2024 sunt prevăzute transferuri de la Bugetul de stat în sumă de 275 186,2 mii lei, ceea ce constituie 91%, inclusiv:

- Transferuri cu destinație generală 19 598,0 mii lei;
- Transferuri cu destinație specială 255 588,2 mii lei;

În suma veniturilor proprii preconizate, pe primul loc se plasează impozitul pe venitul persoanelor fizice, suma căruia constituie după defalcări, conform cotelor procentuale 14 095,4 mii lei sau 50% din totalul sumei încasate la acest capitol de municipiul reședință.

Pronosticul încasărilor impozitului pe venitul din salariu se axează pe fondul de remunerare a muncii pe economia națională, numărul mediu de salariați luat ca bază pentru calcularea salariului, scutiile personale și pentru persoanele întreținute, scutiile pentru contribuțiile individuale în bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurilor obligatorii de asistență medicală și cotele pentru venitul impozabil stabilite prin Codul Fiscal.

Pe alte impozite, taxe și încasări prognoza s-a efectuat în baza cotelor și tarifelor stabilite, analizei încasărilor pe anii 2022-2023.

Veniturile colectate reprezintă o sursă de venit puțin semnificativă, ponderea acestora în volumul veniturilor proprii alcătuiește 63 la sută. Ca volum nominal, această categorie de venituri însumează 8 915,0 mii lei.

Cheltuielile bugetului raional pentru anul 2024

În condițiile cadrului de resurse financiare se impune ca estimările de cheltuieli ale autorităților publice locale să fie în limita volumului de resurse disponibile. În acest context, se impune necesitatea optimizării angajării și cheltuielilor de personal, precum și aplicarea unui regim strict de economii la cheltuielile pentru mărfuri și servicii.

Cheltuielile globale pentru anul 2024 sunt estimate în sumă de 302 142,9 mii lei cu 31 479,7 mii lei mai puțin mult față de cheltuielile aprobate pentru anul 2023.

Cu toate acestea, e necesar de menționat că necesitățile sau cererile de cheltuieli suplimentare ale autorităților publice depășesc cu mult posibilitățile bugetului.

Practic pe majoritatea ramurilor se atestă o creștere a cheltuielilor. În cheltuielile totale ale bugetului pentru anul 2024, ponderea majoră de 65 la sută revine cheltuielilor de personal.

În aspectul repartizării resurselor financiare pe ramuri, se atestă volumul preponderent pentru ramura „Învățământ” – 83 %.

Structura cheltuielilor bugetului raionului conform clasificății funcționale și pe programe pentru anul 2024 se prezintă în anexa nr. 2 la prezenta decizie.

În aspectul clasificății economice, cheltuielile bugetului raionului se caracterizează precum urmează:

Cheltuieli de personal. Cheltuielile de personal pentru instituțiile finanțate de la bugetul raionului pentru anul 2024 se planifică în sumă de 197 110,9 mii lei, aceste alocații sunt în scadere față de valorile aprobate pentru anul 2023, datorită faptului că s-a pus în aplicare reforma în domeniul asistenței sociale și se vor lichida direcțiile de asistență socială din subordinea consiliilor raionale.

Totodată, menționăm că pentru implementarea măsurilor noi ce țin de cheltuielile de personal prevăzute în legislație încă din anul 2023 și cu extindere în anul 2024, s-a înregistrat un deficit bugetar în sumă de 3691,3 mii lei, care va fi acoperit din soldul disponibil situația din 01.01.2024, pentru acoperirea integrală a salariilor pentru anul 2024, pentru toți angajații din instituțiile subordonate consiliului raional, domenii cu competențe proprii.

Prin urmare, începând cu 1 ianuarie 2024 valorile de referință se vor aplica în următoarele mărimi:

- 2100,0 lei pentru angajații din sectorul bugetar în conformitate cu prevederile Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
- 2300 lei personalului didactic, științifico-didactic și personalului de conducere din instituțiile de învățământ, conducători ai instituțiilor de educație timpurie, învățământ primar, gimnazial și liceal.
- sporul lunar în valoare fixă pentru angajații din sectorul bugetar în mărime de 1300 de lei, cu excepția Președintelui Republicii Moldova, Președintelui Parlamentului, Prim-ministrului și deputaților.

Bunuri și servicii. Cheltuielile pentru bunuri și servicii pentru anul 2024 se prevăd în sumă 90 082,8 mii lei sau 30 % din cheltuielile totale.

Pentru subsidii se prevăd alocații în sumă de 400,0 mii lei.

Prestațiile sociale însumează 4530,0 mii lei.

Pentru *mijloace fixe* se prevăd alocații în sumă de 21 094,7 mii lei sau 7 % din totalul de cheltuieli.

Pentru finanțarea domeniului învățământ în anul 2024 vor fi alocate mijloace financiare în sumă de 252 496,3 mii lei sau 84 % din volumul total al bugetului raional.

În anul 2024 din buget vor fi finanțate 16 gimnazii, 9 licee, cu numărul total de clase de 371 clase, față de 384 din anul precedent, cu un număr total de 8522 elevi pentru anul 2024, cu 2 elevi mai puțin față de anul 2023.

Pentru 2023 pentru școli, gimnazii și licee se prelungește implementarea metodei de finanțare pe bază de formulă per elev la nivel național, în componența transferurilor cu destinație specială a bugetului raional fiind prevăzute transferuri categoriale.

Pentru transferuri categoriale pentru anul 2024 se prevăd mijloace financiare în sumă de 208 492,1 mii lei.

Transferurile categoriale reprezintă mijloace financiare, calculate în bază de formulă, alocate cu titlu definitiv și în sumă absolută, de la bugetul de stat la bugetele raionale în scopul finanțării instituțiilor de învățământ.

Cuantumul normativului valoric pentru un „elev ponderat” și a normativului valoric pentru instituție, luat în calcul la stabilirea transferurilor categoriale, constituie 19 020,0 lei și, respectiv 1 022 594 lei per instituție.

Totodată, pentru bugetarea gimnaziilor și liceelor sunt prevăzute resurse financiare pentru educație inclusivă în sumă de 3614,0 mii lei.

Pentru acordarea *dejunurilor calde* elevilor claselor I-IV, în calcul s-a luat numărul elevilor la situația din 1 septembrie 2023, numărul de 171 zile alimentație și norma de alimentație de 16,5 lei și din bugetul de stat pentru alimentarea gimnaziilor și liceelor s-au alocat mijloace financiare în sumă de 9852,7 mii lei.

Informația privind bugetul instituțiilor de învățământ se reflectă în tabela nr. 4 la nota informativă.

În anul 2024 vom continua practica de stimulare a tinerilor specialiști care activează în domeniul învățământului. Astfel, pentru plata indemnizațiilor și compensațiilor pentru absolvenții instituțiilor de învățământ sunt estimate cheltuieli în sumă de 1029,3 mii lei 20 de beneficiari.

Pentru odihna copiilor în sezonul estival sînt prevăzute mijloace financiare în volum de 2182,9 mii lei.

Pentru cheltuielile de cultură, turism și sport, pentru anul 2024 sunt planificate alocații în sumă de 19673,6 mii lei.

Prin urmare, în anul 2024 se prevede de a finanța:

- Casă Raională de Cultură Strășeni – cu un buget de 5175,4 mii lei;
- Biblioteca Publică Raională “Mihail Sdoveanu” - în sumă de 3598,6 mii lei;
- Măsurile sportive și culturale (Aparatul presedintelui raionului) - în sumă de 1000,0 mii lei;
- Școala sportivă - în sumă de 3995,7 mii lei ;
- Centrul Raional de Tineret Strășeni - în sumă de 579,0 mii lei;
- Instituția Publică Centrul Raional de Odihnă și Agrement - în sumă de 2000,0 mii lei;
- Complexul Sportiv Raional Strășeni – în sumă de 2500,0 mii lei;
- Secția cultură, turism, tineret și sport – în sumă de 824,9 mii lei.

La fel, pentru asigurarea cu medicamente a unor categorii de bolnavi, care sunt stipulați în Programul național în mărime de 50 la sută și pentru reparații curente în instituțiile medico-sanitare publice din raion sînt prevăzute alocații din bugetul raional în sumă de 900,0 mii lei.

Pentru plata indemnizației și compensațiilor pentru absolvenții instituțiilor de învățământ sunt estimate cheltuieli în sumă de 1029,3 mii lei 20 de beneficiari.

Și în final, pentru „Alte cheltuieli” ale bugetului raional, sunt estimate alocații bugetare în volum nominal de 3272,6 mii lei.

Constituirea fondurilor de rezervă a Consiliului raional a fost planificat în sumă de 500,0 mii lei.

În scopul atribuirii unui grad mai mare de transparență, proiectul bugetului raional pentru anul 2024 este prezentat printr-un șir de anexe atât la partea de venituri, cât și la cheltuieli. Considerăm că, structurarea proiectului bugetului în așa mod redă mult mai detaliat și mai desfășurat indicatorii proiectului bugetului și face mai accesibilă înțelegerea acestor indicatori de către contribuabili și beneficiarii de mijloace de la buget, inclusiv și de către populație.

Necesitățile de cheltuieli depășesc cu mult cadrul de resurse disponibile. Însă ceea ce se cuprinde în proiectul bugetului pentru anul viitor propus pentru discuție, este strictul necesar care este planificat pentru o bună desfășurarea activității instituțiilor finanțate din bugetul raional. Având în vedere că proiectul bugetului se examinează concomitent în prima și a doua lectură, se propune ca bugetul raional pentru anul 2024 să fie aprobat la venituri și cheltuieli în sumă de 302142,9 mii lei.

Informația privind volumul bugetelor finanțate din bugetul raional pentru anul 2024 este reflectată în tabela nr. 3 la Nota informativă.

Structura veniturilor bugetului raional conform clasificăiei economice

(mii lei)

Nr.	Denumirea	Executat 2022	Aprobat 2023	Estimat 2024
	Total general la compartimentul venituri, inclusiv:	289057,9	333622,7	298451,6
I	Transferuri	278180,1	313053,9	275186,2
1.	Transferuri cu destinație generală de la bugetul de stat către bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul II	34864,4	42321,7	19598,0
2.	Transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele UTA pentru învățământ	206795,5	237804,5	237549,2
3.	Transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele UTA pentru asigurarea și asistența socială	9947,1	9399,7	1019,3
4.	Transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele UTA pentru școlile sportive	3285,5	4003,7	3995,7
6.	Transferuri din Fondul Republican de susținere socială a populației	4991,2	7513,3	0
7.	Transferuri cu destinație specială pentru infrastructura drumului	11897,4	12011,0	13024,0
8.	Alte transferuri curente	1184,0	0	0
9.	Transferuri din Fondul de compensare	5215,0	0	0
II	Venituri proprii, inclusiv:	20877,8	20568,8	23265,4
1.	Impozite pe venit	9493,0	10288,0	14095,4
3.	Taxa pentru resurse naturale	206,8	200,0	250,0
4.	Amenzi și sancțiuni administrative	1,5	5,0	5,0
5.	Alte încasări	3255,9	735,8	0,0
6.	Încasările mijloacelor speciale	7710,3	9190,0	8915,0
7.	Veniturile fondurilor speciale	210,3	150,0	0,0

**Structura cheltuielilor bugetului raional conform clasificății funcționale
pentru anii 2022-2024**

	<i>2022 executat mii lei</i>	<i>2023 corelat mii lei</i>	<i>2024 proiect mii lei</i>
Cheltuieli, total	300123,6	366296,2	302142,9
01 Servicii de stat cu destinație generală	8297,7	9647,3	9903,9
02 Apărarea națională	810,7	1536,3	1560,0
03 Ordine publică și securitate națională	160,0	417,6	0
04 Servicii în domeniul economiei	15117,5	16945,3	16579,8
06 Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	1031,6	300,0	0
07 Ocrotirea sănătății	11961,2	3200,0	900,0
08 Cultura, sport, tineret și odihna	16459,2	25501,0	19673,6
09 Învățământ	216982,5	268208,2	252496,3
10 Protecție socială	29303,2	40540,5	1029,3

**Informația privind volumul bugetelor instituțiilor finanțate din bugetul raional
pentru anul 2024**

Denumirea	Suma, mii lei
Consiliul raional, TOTAL GENERAL	302142,9
Serviciile de stat cu destinație generală, total	9903,9
Aparatul președintelui raionului, Serviciul juridic	4427,7
Secția finanțe	1607,0
Secția proiecte investiționale	793,0
Alte servicii generale	2576,2
Fond de rezervă	500,0
Apărarea națională, total	1560,0
Centrul Militar Teritorial Strășeni	1560,0
Servicii in domeniul economiei	16579,8
Secția construcție și transport	1909,6
Cheltuieli pentru servicii de transport	1646,2
Dezvoltarea drumurilor	13024,0
Învățământ, total	252496,3
Aparatul Direcției generale educație	3241,5
Centrul de creație al elevilor	3831,5
Serviciul management curriculum	1768,5
Tabăra de odihnă pentru copii „Codru”	409,3
Burse	180,0
Desfășurarea examenelor de absolvire	266,6
Olimpiade	63,1
Licee	101567,2
Gimnazii	75780,7
Componenta, inclusiv transportarea elevilor	17239,5
Educație incuzivă	3612,2
Serviciul raional de asistență psihopedagogică	1455,6
Odihna de vară a copiilor	2682,9
Direcția generală educație ”PONTEM” gimnazii	5355,2
Direcția generală educație ”PONTEM” licee	5331,3
Direcția generală educație ”PONTEM” grădinițe	29711,2
Cultură și odihnă, total	19673,6
Casa Raională de Cultură Strășeni	5175,4
Biblioteca Publică Raională „Mihail Sadoveanu”	3598,6
Secția cultură, turism, tineret și sport	824,9
Școala sportivă	3995,7
Măsuri în domeniul sportului	500,0
Activități pentru tineret	500,0
Instituția Publică Centrul Raional de Odihnă și Agreement	2000,0
Centrul Raional de Tineret Strășeni	579,0
Complexul Sportiv Raional Strășeni	2500,0
Ocrotirea sănătății	900,0
 Protecția socială, total	1029,3
Susținerea tinerilor specialiști	1029,3

Lista
instituțiilor de învățământ primar și secundar general cu suma mijloacelor financiare
prevăzute în buget pentru anul 2024 pe baza de formulă

Nr. d/o	Denumirea instituției	Suma, mii lei
1.	Liceul Teoretic "M. N. Vornicescu", s. Lozova	11406,5
2.	Liceul Teoretic Sireți	12319,4
3.	Liceul Teoretic „Universul”, s. Scoreni	6044,0
4.	Liceul Teoretic „I. Inuceț”, s. Vorniceni	8877,5
5.	Liceul Teoretic Zubrești	7141,2
6.	Liceul Teoretic „Ion Vatamanu”, or. Strășeni	11949,2
7.	Liceul Teoretic „M. Eminescu”, or. Strășeni	23679,7
8.	Liceul Teoretic „N. Nekrasov”, or. Strășeni	5425,7
9.	Liceul Teoretic „A. Russo”, s. Cojușna	14724,0
	Total licee:	101567,2
1.	Gimnaziul „M. Viteazul”, or. Strășeni	16372,7
2.	Gimnaziul "I. Creangă" s. Micleușeni	3923,3
3.	Gimnaziul Românești	3179,3
4.	Gimnaziul Căpriană	4485,8
5.	Gimnaziul Pânășești	4261,4
6.	Gimnaziul Recea	4784,6
7.	Gimnaziul "V. Slobozenco",s.Micăuți	5345,7
8.	Gimnaziul Rădeni	6330,6
9.	Gimnaziul Codreanca	4926,3
10.	Gimnaziul "A. Dicescu", s.Găleşti	3711,1
11.	Gimnaziul Dolna	2314,7
12.	Gimnaziul Țigănești	3971,4
13.	Gimnaziul "D. Cantemir", s. Roșcani	3058,8
14.	Gimnaziul Voinova	3404,9
15.	Gimnaziul Bucovăț	2861,0
16.	Gimnaziul Tătărești	2849,1
	Total gimnazii:	75780,7
	TOTAL raion	177347,9